

Náhrada škody

Má-li výrok o trestu ve správním rozhodnutí konstitutivní povahu a působí-li (zavazuje) do budoucnosti a zásadně až od okamžiku právní moci, pak počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty pro uplatnění práva na náhradu škody spočívající v pokutě uložené zaměstnavateli orgánem veřejné moci je vázán na vědomost zaměstnavatele o nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 1517/2022-596 ze dne 13.6.2023)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobkyně Z. z. s. P. k., se sídlem v XY, IČO XY, zastoupené JUDr. M.P., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému R. S., narozenému dne XY, bytem ve XY, zastoupenému Mgr. J.A., advokátem se sídlem v P., o 71 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Plzeň-sever pod sp. zn. 7 C 192/2017 a 25 C 102/2017, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 12. ledna 2022, č. j. 61 Co 200/2021-528, tak, že dovolání žalovaného směřující proti rozsudku krajského soudu v části, ve které bylo rozhodnuto o potvrzení rozsudku soudu prvního stupně ve výroku o náhradě nákladů řízení a ve které bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení, se odmítá; v dalším se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Okresního soudu Plzeň-sever dne 20. 6. 2017 se žalobkyně domáhala po žalovaném zaplacení 21 000 Kč s úrokem z prodlení, který podáním ze dne 18. 9. 2017 specifikovala. S tímto řízením bylo ke společnému projednání spojeno řízení vedené pod sp. zn. 25 C 102/2017, v němž se žalobkyně žalobou podanou u Okresního soudu Plzeň-sever dne 28. 6. 2017 domáhala po žalovaném zaplacení částky 50 000 Kč se specifikovaným úrokem z prodlení. V obou případech byla předmětem řízení škoda, kterou měl žalovaný způsobit žalobkyni jako její ředitel jednak tím, že žalobkyni byla Oblastním inspektorátem práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj uložena pokuta ve výši 20 000 Kč (a náklady řízení 1 000 Kč) za porušení ustanovení zákoníku práce zakazujícího souběžné uzavírání pracovních smluv a dohod o provedení práce na stejně druhově vymezenou činnost, a dále tím, že žalobkyni byla Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže uložena pokuta ve výši 50 000 Kč za nedodržení postupu stanoveného zákonem o zadávání veřejných zakázek.

2. Okresní soud Plzeň-sever rozsudkem ze dne 19. 5. 2021, č. j. 7 C 192/2017-492, uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni 71 000 Kč s 8,05% úrokem z prodlení z částky 21 000 Kč od 11. 6. 2017 do zaplacení a z částky 50 000 Kč od 16. 6. 2017 do zaplacení a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 168 606,10 Kč k rukám zástupce žalobkyně. Shledal nedůvodnou námitku promlčení vznesenou žalovaným, neboť rozhodnutí o pokutě uložené oblastním inspektorátem práce bylo žalobkyni doručeno dne 26. 6. 2014 a rozhodnutí o pokutě uložené Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže bylo vydáno dne 27. 11. 2015; tříletá subjektivní lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody proto před podáním žalob v této věci neuplynula. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že žalobkyně prokázala porušení právní povinnosti žalovaného v souvislosti s výkonem funkce ředitele žalobkyně a příčinnou souvislost se vznikem škody s tím, že zavinění mělo v obou případech uložených pokut formu nedbalostní. Ve vztahu k pokutě uložené příkazem Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj ze dne 26. 4. 2014, č. j. 8281/6.30/14/14.3, uzavřel, že žalovaný porušil prevenční povinnost zaměstnance předcházet

škodám, neboť nejpozději k prosinci 2012 měl k dispozici stanovisko D. B. o nepřipustnosti souběžného uzavírání dohod o pracovní činnosti a pracovních smluv na druhově stejně vymezenou činnost, které jej mělo vést k tomu, aby si ověřil, zda uvedený postup je z hlediska zákoníku práce správný. Proto odpovídá za vzniklou škodu spočívající v uložení pokuty příslušným správním orgánem, která by v případě správného postupu nevznikla. Ve vztahu k pokutě uložené příkazem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 27. 11. 2015 soud prvního stupně uzavřel, že v případě podpisu kupní smlouvy, která byla odlišná co do obsahu od vítězné nabídky ve výběrovém řízení, i v případě podpisu dodatku ke kupní smlouvě, datovaného 9. 6. 2014 a označeného jako zápis z jednání, odpovídá žalovaný za soulad tohoto postupu se zákonem. Za neprokázané považoval soud tvrzení žalovaného, že si zajistil k postupu ohledně podpisu kupní smlouvy právní konzultaci, že by k výslovné žádosti došlo ke kontrole servisní organizací změněné kupní smlouvy před jejím podpisem, a rovněž nesouhlasil s námitkou žalovaného, že by odpovědnost za řádný průběh veřejných zakázek vyplývala z pracovní náplně náměstka pro ekonomiku. Soud prvního stupně dále zdůvodnil, že výše požadované náhrady škody nepřesahuje 4,5násobek průměrného hrubého měsíčního výdělku žalovaného, a neshledal ani důvod pro moderaci výše náhrady škody.

3. K odvolání žalovaného Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 12. 1. 2022, č. j. 61 Co 200/2021-528, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení 10 260,80 Kč k rukám zástupce žalobkyně. Souhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že žalobkyně nabyla vědomost o tom, že škoda vznikla, teprve doručením příkazu k zaplacení předmětné pokuty, a že námitka promlčení vznesená žalovaným není důvodná. Stran vázanosti soudu rozhodnutím ve správním řízení uzavřel, že účastníkem správního řízení byla žalobkyně a že ve vztahu k ní je soud rozhodnutím o tom, že byl spáchán přestupek a že jej spáchala žalobkyně, vázán; stran zavinění žalovaného nevyšel soud prvního stupně pouze ze závěrů rozhodnutí vydaných ve správním řízení, ale sám provedl rozsáhlé dokazování. Odvolací soud odkázal na skutkové závěry soudu prvního stupně. Ve vztahu k pokutě uložené oblastním inspektorátem práce uzavřel, že žalovaný musel mít, s ohledem na vyjádření D. B., minimálně pochybnosti o tom, zda je možný souběh prací lékaře či zdravotníka záchranné služby a lékařské služby první pomoci. Na možný nedovolený souběh jej v e-mailu z 12. 2. 2014 upozorňoval i V. S., stejně jako jej informoval o zahájení kontroly. Žalovaný musel vědět i o uložení pokuty (výpověď svědka V. S., svědkyně J. G., zápis z porady útvaru ekonomiky a provozu ZZS PK č. 11/2014) ještě před uplynutím lhůty k podání odporu a pokud proti tomuto příkazu za žalobkyni nebrojil či nedal pokyny v tomto smyslu jinému zaměstnanci, odpovídá za škodu, která v důsledku uložení pokuty žalobkyni nastala. Ve vztahu k pokutě uložené příkazem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže odvolací soud dovodil, že žalovaný podepsal kupní smlouvu, která byla v rozporu se zákonem o zadávání veřejných zakázek, neboť byla podepsána ve změněné podobě proti zadávací dokumentaci, a pokud byl za žalobkyni k uzavření smlouvy (jejímu podpisu) oprávněn žalovaný, za toto své jednání také odpovídá, když nebylo prokázáno, že by servisní organizaci byl zadán požadavek na kontrolu změněné kupní smlouvy.

4. Proti tomuto rozsudku v celém jeho rozsahu podal žalovaný dovolání. V první řadě namítá, že odvolací soud v rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu (usnesením ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 25 Cdo 3804/2014, a v něm citovanými rozhodnutími) vyřešil otázku promlčení. Zdůrazňuje, že poškozený se dozví o škodě, jakmile zjistí skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik škody a orientačně (přibližně) i její rozsah, a že není třeba, aby znal rozsah škody přesně. Proto již v době protiprávního jednání si žalobkyně musela být vědoma způsobení škody, a to ve výši potenciální sankce stanovené příslušnými právními předpisy, která může být ze strany kontrolního orgánu udělena. Jednotlivé příkazy ukládající pokuty žalobkyni stanovily konkrétní přesnou výši škody, která však není pro počátek běhu promlčecí lhůty podstatná. Dále poukazuje žalovaný na to, že soud prvního stupně učinil závěr o vázanosti soudu rozhodnutím správního orgánu, přičemž však v rozporu s judikaturou Ústavního soudu nepřihlédl k tomu, že žalovaný nebyl účastníkem řízení před správním

orgánem a neměl možnost se v něm sám vyjádřit. Za nesprávný postup obou soudů považuje žalovaný to, že byl zamítnut jako nadbytečný důkaz výsledkem D. M. Žalovaný dále namítá rozpor skutkových zjištění obou soudů s provedenými důkazy, a to při hodnocení zápisu z porady 3. 7. 2014, při hodnocení výpovědi svědkyně J. G. a v otázce doručení příkazu oblastního inspektorátu práce žalovanému, kdy se soudy měly odchýlit od judikatury vztahující se k dokazování. Následně žalovaný namítá nesprávný, restriktivně zužující výklad povinností smlouvy o administraci uzavřené s pověřenou osobou, a rovněž to, že nebyl proveden výslech svědka F. M. Dovozuje, že za pochybení při zadávání veřejné zakázky odpovídají jiné osoby, a namítá, že soud prvního stupně se dopustil dezinterpretace jeho tvrzení a odvolací soud k jeho námitkám mlčí. Nadto žalovaný „z opatrnosti namítá, že byl nesprávně poučen o koncentraci a ... koncentrace byla přesto později prolomena“. Závěrem svého dovolání žalovaný argumentuje, že „všechny jím uváděné důvody jsou důvody zvláštního zřetele hodné odůvodňující moderaci“ a že s ohledem na zásadu ochrany zaměstnance jako slabší strany musí soud „zvažovat snížení náhrady škody ze své úřední povinnosti“. Žalovaný navrhl změnu napadeného rozsudku tak, že se žaloba zamítá.

5. Žalobkyně navrhla zamítnutí dovolání žalovaného. K otázce promlčení argumentuje, že škoda vznikla až rozhodnutím správního orgánu o udělení pokut. Dokud není pravomocným rozhodnutím správního orgánu rozhodnuto, nelze tvrdit, že udělení pokuty bylo evidentní již na počátku každého ze správních řízení. V otázce vázanosti soudu rozhodnutím správního orgánu o spáchání přestupku se žalovaná ztotožňuje s posouzením soudu prvního stupně i soudu odvolacího. Soudy se podle žalobkyně rovněž správně zabývaly otázkou moderace výše náhrady škody.

6. Nejvyšší soud jako soud dovolací [§ 10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

7. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

8. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

9. Namítá-li žalovaný, že se neúčastnil správního řízení a že tedy odvolací soud nesprávně posoudil otázku vázanosti soudu rozhodnutím o tom, že byl spáchán přestupek a kdo jej spáchal, pak přehlídí, že odvolací soud dovedl takovou vázanost pouze ve vztahu k žalobkyni (jež se správního řízení účastnila), nikoliv však k žalovanému a jeho zavinění (viz bod 9 odůvodnění rozsudku odvolacího soudu); na posouzení této právní otázky tedy rozhodnutí odvolacího soudu nezávisí.

10. Tam, kde dovolatel namítá, že se odvolací soud nevypořádal s jeho argumentem, že „vypovídající hodnota“ zápisu z porady 3. 7. 2014 je „nulová“, že se „z jeho strany ... jedná o vážný desinterpretací zásah do hodnocení důkazů“ (pozn. ve vztahu k výpovědi svědkyně J. G.) a že „skutkové závěry soudu prvního stupně ... jsou v hrubém rozporu s provedenými důkazy“ (pozn. ve vztahu k otázce zaslání příkazu oblastního inspektorátu práce žalovanému), je ve skutečnosti podstatou jeho dovolání nesouhlas se skutkovými zjištěními, na nichž soudy založily svůj právní závěr o porušení povinnosti žalovaného, a se způsobem (s hodnocením důkazů), jakým soudy k těmto zjištěním dospěly.

11. Samotné hodnocení důkazů opírající se o zásadu volného hodnocení důkazů zakotvenou v ustanovení § 132 o. s. ř. nelze (ani v dovolacím řízení probíhajícím podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2013) úspěšně napadnout žádným dovolacím důvodem (k tomu srov. například odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněného pod č. [4/2014](#) Sb. rozh. obč.). V dovolání proto nelze například namítat, kterému svědkovi měl soud uvěřit a kterému nikoli, že z provedených důkazů vyplývá jiný závěr nebo že některý důkaz není pro skutkové zjištění důležitý.

12. Dovolací soud přitom v projednávané věci neshledal extrémní rozpory mezi závěry soudů o skutkovém stavu věci a provedenými důkazy ani znaky nepřipustné libovůle při hodnocení provedených důkazů. O výjimečný případ, kdy skutková otázka s ohledem na její průmět do základních lidských práv a svobod je způsobilá založit přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. (srov. náleze Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. I. ÚS 3093/13, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 5. 2015, sp. zn. IV. ÚS 985/15), se tak v posuzovaném případě nejedná. Soud prvního stupně, jehož skutkové závěry odvolací soud převzal, totiž podrobně vysvětlil, jakým způsobem ke svým závěrům dospěl (viz zejména body 36 a 37 odůvodnění jeho rozsudku).

13. Ze stejných důvodů nemůže založit přípustnost dovolání ani námitka neprovedení výslechu svědka F. M., nehledě k tomu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na odlišném závěru o tom, která osoba u žalobkyně byla odpovědná za porušení povinnosti, která byla předmětem řízení u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. S tímto závěrem sice dovolatel v textu svého dovolání následně polemizuje a snaží se dovést odpovědnost jiných osob, avšak žádným způsobem k této otázce nevymezuje, v čem spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Nepodařilo-li se dovolateli řádně napadnout tento závěr, z něhož vychází rozhodnutí odvolacího soudu, nemohou založit přípustnost dovolání ani úvahy o dezinterpretaci jeho tvrzení.

14. Rovněž namítá-li dovolatel, že soudy provedly nesprávný, restriktivně zužující výklad „povinností smlouvy o administraci uzavřené s pověřenou osobou“, neobsahuje dovolání náležitosti vyžadované ustanovením § 241a odst. 2 o. s. ř., neboť nevymezuje, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání. Může-li být dovolání přípustné jen podle ustanovení § 237 o. s. ř. (jako je tomu v projednávané věci), je dovolatel povinen v dovolání vymezit, které z tam uvedených hledisek považuje za splněné, přičemž k projednání dovolání nepostačuje pouhá citace textu ustanovení § 237 o. s. ř. či jeho části, neboť v tomto zákonném ustanovení jsou uvedeny celkem čtyři rozdílné předpoklady přípustnosti dovolání (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, které bylo uveřejněno pod č. [4/2014](#) Sb. rozh. obč., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2013, sen. zn. 29 NSČR 55/2013, které bylo uveřejněno pod č. [116/2014](#) v časopise Soudní judikatura, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 8. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2488/2013).

15. Vymezení toho, v čem dovolatel spatřuje splnění předpokladů přípustnosti dovolání, neobsahuje dovolání ani tam, kde dovolatel nesouhlasí s tím, jak dovolací soud posoudil otázku moderace výše náhrady škody. I v této části tedy trpí dovolání vadou, pro kterou nelze ohledně této otázky v dovolacím řízení pokračovat.

16. V části, ve které směřuje proti výročkům rozsudku odvolacího soudu o náhradě nákladů řízení, není dovolání přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř., podle kterého dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení.

17. Rozsudek odvolacího soudu však závisí na vyřešení otázky hmotného práva počátku běhu promlčecí lhůty u práva zaměstnavatele na náhradu škody spočívající v pokutě uložené mu ve správním řízení. Vzhledem k tomu, že tato otázka nebyla v rozhodování dovolacího soudu dosud vyřešena, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání žalovaného je podle § 237 o. s. ř. přípustné.

18. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalovaného není opodstatněné.

19. Předmětnou právní otázku je třeba posuzovat - vzhledem k tomu, že oba příkazy, jimiž byly žalobkyni uloženy pokuty, byly vydány (a nabyly právní moci) po 31. 12. 2013 - podle zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. práce“), a subsidiárně též (srov. § 4 zák. práce) podle zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“).

20. Podle ustanovení § 609 o. z. nebylo-li právo vykonáno v promlčecí lhůtě, promlčí se a dlužník není povinen plnit. Plnil-li však dlužník po uplynutí promlčecí lhůty, nemůže požadovat vrácení toho, co plnil.

21. Podle ustanovení § 619 o. z. jedná-li se o právo vymahatelné u orgánu veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé (odst. 1). Právo může být uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, anebo kdy se o nich dozvědět měla a mohla (odst. 2).

22. Podle ustanovení § 620 odst. 1 o. z. okolnosti rozhodné pro počátek běhu promlčecí lhůty u práva na náhradu škody zahrnují vědomost o škodě a osobě povinné k její náhradě. To platí obdobně i pro odčinění újmy.

23. Obecně pak platí, že nárok na náhradu škody je třeba uplatnit v době, kdy ještě běží obě lhůty, tj. lhůta objektivní a v jejím rámci lhůta subjektivní (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2017, sp. zn. 21 Cdo 151/2016, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. 21 Cdo 709/2021).

24. Pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty k uplatnění práva na náhradu škody je rozhodné, kdy se poškozený dozví o již vzniklé škodě (tedy nikoli jen o protiprávním úkonu či o škodné události) a o tom, kdo za ni odpovídá. Dozvědět se o škodě znamená, že se poškozený dozví o majetkové újmě určitého druhu a rozsahu, kterou lze natolik objektivně vyčíslit v penězích, že lze právo na její náhradu důvodně uplatnit u soudu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 4. 2002, sp. zn. 33 Odo 477/2001). Poškozený se dozví o škodě, jakmile zjistí skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik škody a orientačně i její rozsah (tak, aby bylo možné určit přibližně výši škody v penězích), a není třeba, aby znal rozsah (výši) škody přesně, např. na základě odborného posudku (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 3. 2011, sp. zn. 25 Cdo 224/2010). Počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty nastává v okamžiku, kdy poškozený má k dispozici takové informace o okolnostech vzniku škody, v jejichž světle se jeví odpovědnost určité konkrétní osoby dostatečně pravděpodobnou; nejde o nezpochybnitelnou jistotu v určení osoby odpovědné za vznik škody (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2006, sp. zn. 25 Cdo 359/2005). Platí přitom, že subjektivní promlčecí lhůta nemůže začít běžet dříve, než je počátek běhu lhůty objektivní (srov. například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 2009, sp. zn. 25 Cdo 4429/2007, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 8. 2007, sp. zn. 25 Cdo 2507/2005, uveřejněný pod č. [38/2008](#) Sb. rozh. obč.).

25. Ve vztahu k předchozí právní úpravě se judikatura dovolacího soudu ustálila v závěru, že lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody počínající běžet ode dne, kdy se poškozený doví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá, nezačne běžet dnem, kdy byla zaměstnavateli příslušným státním orgánem uložena pokuta za zaviněné porušení povinností jeho zaměstnance, nýbrž teprve dnem, kdy zaměstnavatel pokutu uhradil. Žalující zaměstnavatel mohl tedy žalovat svého zaměstnance o náhradu škody teprve tehdy, až sám splnil svůj závazek vůči příslušnému úřadu (srov. rozsudek bývl. Nejvyššího soudu ČSR ze dne 15. 6. 1973, sp. zn. 5 Cz 23/73, který byl uveřejněn pod č. [32/1974](#) Sb. rozh. obč., nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 7. 2010, sp. zn. 21 Cdo 2647/2009).

26. Protože zákoník práce neobsahuje zvláštní pravidlo pro vznik škody spočívající v dluhu (zaměstnavatele), je nutné ve smyslu § 4 zák. práce ve vztahu k právní úpravě účinné od 1. 1. 2014 aplikovat ustanovení § 2952 věty druhé o. z., podle něhož záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu, má poškozený právo, aby ho škůdce dluhu zprostil nebo mu poskytl náhradu. Z tohoto důvodu tak již nejsou uplatnitelné výše uvedené závěry starší rozhodovací praxe dovolacího soudu vážící rozhodný okamžik počátku běhu subjektivní promlčecí lhůty na zaplacení dlužné částky. Judikatura Nejvyššího soudu k právní úpravě účinné od 1. 1. 2014 uzavřela, že záleží-li skutečná škoda ve vzniku dluhu podle § 2952 věty druhé o. z. a zvolí-li poškozený proti škůdci právo, aby mu škůdce poskytl náhradu, je pro počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty takového práva určující vědomost poškozeného o osobě škůdce a o vzniku dluhu, nikoli případné splnění dluhu či jeho splatnost (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2023, sp. zn. 23 Cdo 1594/2021).

27. Má-li výrok o trestu ve správním rozhodnutí konstitutivní povahu a působí-li (zavazuje) do budoucnosti a zásadně až od okamžiku právní moci (srov. např. HENDRYCH, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 134), pak výše uvedené závěry znamenají, že počátek běhu subjektivní promlčecí lhůty pro uplatnění práva na náhradu škody spočívající v pokutě uložené zaměstnavateli orgánem veřejné moci je vázán na vědomost zaměstnavatele o nabytí právní moci rozhodnutí o uložení pokuty.

28. Závěr odvolacího soudu, že námitka promlčení uplatněná žalovaným není důvodná, je tedy správný. Odvolací soud byl sice veden nesprávnou úvahou, že rozhodujícím pro počátek běhu promlčecí lhůty je doručení příkazu k zaplacení předmětné pokuty, protože však tento okamžik nutně předchází nabytí právní moci takového příkazu, je zřejmé, že nároky žalobkyně promlčené nejsou.

29. Protože je dovolání přípustné, zabýval se dovolací soud i námitkou dovolatele, že nebyl proveden jím navrhaný výslech D. M. (srov. § 242 odst. 3 větu druhou o. s. ř.). O tzv. jinou vadu řízení by se mohlo jednat, nevysvětlil-li by soud, z jakých důvodů navržený důkaz neprovedl. Odvolací soud se však ztotožnil s důvody uvedenými soudem prvního stupně (viz bod 34 odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně); nejedná se tak o tzv. opomenutý důkaz. O takový důkaz nejde ani v případě neprovedení výslechu svědka F. M. (viz bod 63 odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně a bod 13 odůvodnění tohoto rozsudku). Uplatňuje-li dovolatel jinou vadu v řízení, která má spočívat v tom, že „byl nesprávně poučen o koncentraci“, tak z obsahu spisu se podává, že žalovaný byl k prvnímu jednání (v době, kdy ještě nebyl právně zastoupen) řádně předvolán vzorem č. 18 o. s. ř., jenž obsahuje poučení o koncentraci řízení, a že při skončení prvního jednání dne 17. 1. 2018 bylo účastníkům řádně poskytnuto poučení podle § 118b odst. 1 o. s. ř. Pouhé tvrzení žalovaného, že „koncentrace byla přesto později prolomena“, je natolik neurčité, že nelze posoudit, o jakou jinou vadu řízení by se mělo jednat.

30. Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř. a nebyla zjištěna ani jiná vada řízení, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalovaného ve věci samé podle ustanovení § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

Další články:

- [Koupě nemovité věci](#)
- [Nesprávný úřední postup \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Platební neschopnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předkupní právo \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušeni řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Rodinný závod \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Dědictví](#)
- [Výživné](#)
- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)